
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

נושאים במדיניות פיסקלית - 57705

תאריך עדכון אחרון 30-07-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: כלכלה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ מישל סטרבצ'ינסקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: michel.strawczynski@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס זה מנתח את המדיניות הפיסקלית הרצויה של הממשלה במצבים בהם היא נאלצת להתמודד עם מחזורי העסקים, ועם מטרות מוצהרות מראש כגון הקטנת היחס בין החוב הציבורי לתוצר - כפי שאכן מצהירה ממשלת ישראל בכלליה הפיסקליים. הקורס ינתח את המצבים בהם כדאי שהממשלה תבצע מדיניות אנטי-מחזורית ואת ההשפעה של הכללים הפיסקליים על הרכב ההוצאה ועל מניעים שונים (כולל פוליטיים) כגון הקטנת שיעורי מס. המקרים השונים ינותחו תוך מתן דוגמאות אקטואליות על המשק הישראלי ותוך פרספקטיבה בינלאומית.

מטרות הקורס:

הקורס מנתח את המדיניות הפיסקלית של הממשלה על שני מרכיביה: צד ההוצאות וצד המיסוי; תחילה נתמקד בכשל השוק באספקת ביטוח בין דורי, המסופק על ידי מדיניות פיסקלית אופטימלית; בהמשך יוצג מודל של התנהגות אופטימלית של הממשלה המביאה להחלקת שיעורי המס; המודל יורחב גם למקרה בו הממשלה פועלת על פי כלל פיסקלי המאופיין בהפחתת יחס החוב לתוצר כנהוג בישראל; יוצגו ממצאים ביחס ליכולת של הממשלה לבצע מדיניות אנטי-מחזורית תוך ניסיון להשוות את ישראל למדיניות הנהוגה במדינות המפותחות והמדינות המתפתחות. ינותחו גם הכללים הפיסקליים של הממשלה לאורך זמן. בכל הנושאים ינתנו דוגמאות ונתונים מהעולם ומהמשק הישראלי.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

אחר הקורס הסטודנטים יהיו מסוגלים לנתח את המדיניות הפיסקלית הרצויה בקונטקסט של תקציב המדינה במצבים הנפוצים במציאות הכלכלית של ימינו: כתגובה למחזורי העסקים ובמצב בו הממשלה מעוניינת לאמץ יעד חוב תוצר יורד, כפי שזה נעשה בישראל. הקורס גם יספק כלים אנליטיים לניתוח מדיניות המסים וההוצאה הציבורית הרצויה - תוך התייחסות למקרים אמיתיים הן בישראל והן בעולם. בפרט, תעשה הבחנה בין מדינות מפותחות ומתפתחות.

דרישות נוכחות (%) :

70 - יונגשו שיעורים מוקלטים

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית; שמירת מצגות פוארפוינט באתר הקורס.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מדיניות פיסקלית כביטוח; הגישה הפוזיטיבית לניתוח המדיניות הפיסקלית; מדיניות פיסקלית אופטימלית: החלקת מס; מדיניות פיסקלית כשלממשלה יש יעד של הפחתת יחס החוב לתוצר; מדיניות אנטי-מחזורית; מדיניות המיסוי ומחזורי העסקים; כללים פיסקליים; מדיניות מקרו-כלכלית וצמיחה; עקומת לאפר ומס חברות.

חומר חובה לקריאה:

-
- Barro, Robert (1974). "Are government bonds net wealth?", *Journal of Political Economy* 82, 1095-1117.
 - Barro R. (1979), "On the determination of Public Debt", *Journal of Political Economy* 87, 941-971.
 - Barsky, Robert, Gregory Mankiw and Stephen Zeldes (1986). "Ricardian consumers with Keynesian propensities", *American Economic Review*, 76, 676-691.
 - Dahan M. and M. Strawczynski (2013), "Fiscal rules and government expenditure composition in the OECD countries", *Journal of Public Analysis and Management*, vol. 32 (3), 484-504.
 - Gordon, Roger and Hal Varian (1988). "Intergenerational Risk-Sharing", *Journal of Public Economics* 37, 185-202.
 - Hercowitz, Z. and M. Strawczynski (2003), "Public-debt/output guidelines: the case of Israel", *Israel Economic Review*, Vol 2 No 1, 91-106 .
 - Strawczynski M. (1995), "Income uncertainty and Ricardian Equivalence", *American Economic Review* 85, 964-967.
 - Strawczynski M., and Y. Zeira (2007), "Cyclicalities of Fiscal Policy in Israel" *Israel Economic Review*. Vol.5 No.1 pp. 47-66.
 - Strawczynski M. (2014), "Cyclicalities of statutory tax rates", *Israel Economic Review* 11 (1), 67-96.
 - Strawczynski M. (2014), "Optimal design of new generation Fiscal Rules: coping with the business cycle and discretionary tax reductions", *Business and Economics*
 - הרקוביץ צ. ומ. סטרבצ'נסקי (1996), "מדיניות חוב ציבורי בישראל", סקר בנק ישראל 70, 3-26.
 - Talvi, E. and C. Vegh. 2005. "Tax Base Variability and Procyclical Fiscal Policy." *Journal of Development Economics* 78(1): 156-90.
 - Meltzer A. and S. F. Richards (1981), "A rational theory of the size of government", *The Journal of Political Economy*, 89 (5), 914-927.
 - Von Hagen, Jurgen and Ian Harden (1996), " Budget processes and commitment to fiscal discipline", *European Economic Review* 39 (3-4), 771-779.

חומר לקריאה נוספת:

דו"ח בנק ישראל

מרכיבי הציון הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 96 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות 4 %

מידע נוסף / הערות:

ינתנו שני תרגילים במהלך הקורס המשמשים כבונוס עם משקל של 2 אחוזים כל אחד.